

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 576 | כ"ז ניסן תשע"ב | 19.4.12 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

ניסוי בכלי חדש לתצפית; בשיעורים אין כמעט שימוש בשאלות המעודדות חשיבה ויצירתיות

בחומר, שימוש בדוגמאות, בייצוגים ועזרים ושימוש בשיגאות של תלמידים להעמקת הנושא.
את הניסוי בכלי ערכו 10 תצפיתנים, בעלי תארים מתקדמים במדעי החברה, שעברו הכשרה מיוחדת לתפקיד על ידי הראמ"ה. הניסוי נערך בכיתות ד'-ה', בכ-100 בתי"ס יסודיים מכל המגזרים, בשיעורי מדעים ובשיעורי שפה.
בניגוד לתחושה הרווחת על בזבוז זמן רב בשיעורים על בעיות משמעת, נמצא כי 89% מזמן השיעור הוקדש לנושא הנלמד. רק כ-2% מזמן השיעור בזבזו בגלל איחורי המורים ואחוז אחד – בגלל בעיות משמעת. 7% מהזמן הוקדשו להודעות. יש לסייג ממצא זה ולציין, כי מנהלי בתי"ס הם שבחרו את המורים והכיתות שבהם התקיימו התצפיות. ניתן לשער, כי נבחרו מורים טובים וכיתות ממושמעות. גם לנוכחות התצפיתנים בכיתה הייתה כנראה השפעה.

(המשך בעמ' 2)

מנהל מינהל מדע וטכנולוגיה קורא לתעשיינים לקחת אחריות על מגמות מקצועיות; את מי "שירים את הכפפה" הוא מוכן לתגמל

בעקבות יוזמה משותפת של משה"ח ומשרד התמ"ת, יצוידו בקרוב בוגרי מגמות מדעי המחשב והתוכנה גם בהסמכה מקצועית גרמנית. ההסמכה תעניק לתלמידים את האפשרות לעסוק במקצוע במדינות אירופה, שבהן מקובלות בדרך כלל ההסמכות המקצועיות הגרמניות. את היוזמה הוביל מפמ"ר מדעי המחשב, ד"ר אבי כהן, כאשר ביקרה לאחרונה בארץ משלחת גרמנית מקצועית. לקבלת ההסמכה נעשה תהליך של הקבלה בין נושאי הלימוד לבגרות במגמות התוכנה בארץ ובין מערכת ההסמכה הגרמנית.

בראיון לקו לחינוך, מציין מנהל מינהל מדע וטכנולוגיה, ד"ר עופר רימון, כי מדובר בפייולט, העתיד להתרחב גם למקצועות לימוד טכנולוגיים נוספים. לדבריו, בימים אלו עושה המינהל מהלכים כדי לאפשר לכמה שיותר מגמות טכנולוגיות לקבל הסמכות בינלאומיות מקצועיות. המינהל החל בעבודה אינטנסיבית בנושא זה מול האיחוד אירופי, בעיקר מול גרמניה, שבה קיימת מערכת שלמה של הסמכות מקצועיות בתיכונים הטכנולוגיים. לדבריו ד"ר רימון, הכוונה היא שבעתיד הקרוב יהיו לכל מגמות הלימוד הטכנולוגיות הסמכות אירופאיות, מה שייצור אופק תעסוקתי רחב יותר לבוגריהן.

ד"ר רימון הוסיף, כי ההסמכה בתחומי התוכנה היא דוגמה לא כל כך מייצגת, מכיוון שהחלק הארי של בוגרי מגמה זו ממשיכים ללימודים גבוהים. המטרה העיקרית של מינהל מדע וטכנולוגיה היא, שההסמכות המקצועיות יינתנו לבוגרי מגמות מקצועיות יוקרתיות פחות, במיוחד מגמות Low-Tech, שאותן מסיימים רבים מהתלמידים עם בגרות חלקית או ללא בגרות. מדובר במגמות כמו חשמל, מכונאות רכב, מלונאות, מטפלות, סיעוד ותקשבור.

(המשך בעמ' 2)

במערכת החינוך מדברים כיום הרבה על הכשרת התלמידים למיומנויות המאה ה-21, פיתוח חשיבה מסדר גבוה ולומד עצמאי. בפועל, בתהליכי ההוראה והלמידה המתרחשים במרבית השיעורים לא חל כל שינוי. סגנון ההוראה השכיח הוא עדיין ההוראה הפרונטאלית, של הרצאת הידע, ובמקרה הטוב – הרצאת הידע בתוספת שאלות ותשובות. כך עולה מניסוי בכלי חדש לתצפית בשיעורים, שפיתחה הראמ"ה, שהתקיים אשתקד. ממצאים ראשוניים מהניסוי התפרסמו לאחרונה. במצגת הניסוי מצוין, כי במסגרת המחקרים וההערכות שהראמ"ה מבצעת, עולה פעמים רבות הצורך לחקור באופן שיטתי את תהליכי ההוראה והלמידה המתרחשים בשיעורים בבתי"ס. בראמ"ה הוחלט לפתח למטרה זו כלי מובנה לתצפית ולתיעוד.

כלי התצפית, שעדיין נמצא בשלבי פיתוח, בוחן את הזמן האפקטיבי של השיעור והאינטראקציות הלימודיות בכיתה. כמו כן, בוחן הכלי מדדים של הוראה מיטבית, כמו הצגת מטרות השיעור, עריכת סיכומי ביניים, סיכום השיעור, בדיקה שהתלמידים מבינים לפני שמתקדמים

שפע כאן ועכשיו!

חינם

מנהל/ת,

עמותת המורים מאפשרת לך להעניק לצוות החינוכי שלך "ארגז כלים" לחיזוק השפע בחייהם האישיים והמקצועיים?

- ★ סדנה דינאמית ייחודית (בית ספרית)
- ★ במימון עמותת המורים (אוגדן, עמ' 50)
- ★ מוכרת לגמול השתלמות (14 שעות)
- ★ מעניקה כלים מעשיים ליצירת שפע ומוטיבציה
- ★ מחזקת דימוי עצמי, מנהיגות, עבודת צוות ועוד.

לפרטים נוספים והזמנות

עמותת המורים (ענבל) 03-6928222
מנחת הסדנה (שלי) 050-5225252

www.shellyyaacov.co.il ★ shelly.imp@gmail.com

שלי יאקוב

כלים מעשיים לשיפור החיים

ניסוי בכלי חדש לתצפית; בשיעורים אין כמעט שימוש בשאלות המעודדות חשיבה ויצירתיות

(המשך מעמ' 1)

לגבי סגנון ההוראה, על פי התצפיות, השיעור הפרונטאלי עדיין שולט. ב-58% מהשיעורים בשפת אם וב-63% מהשיעורים במדעים התקיים שיעור פרונטאלי בווריאציות שונות. הווריאציה הפופולארית ביותר מכוונה במצגת "פרונטאלי שאלות ותשובות" או "פרונטאלי פינג-פונג". עוד מצוין, כי נראה שהמורים המשתמשים בסגנון זה סבורים, כי הוא צובע את השיעור בלמידה אקטיבית של התלמידים, בשונה מהשיעור הפרונטאלי ה"קלאסי".

מהתצפיות עולה, כי השיח הפדגוגי בשיעורים מתקיים עדיין ברמה בסיסית ביותר; המורים משיבים לתשובות התלמידים ב"נכון" או "לא נכון". כמעט ולא היה ניסיון של המורים להבין את תהליכי החשיבה שעמדו בבסיס התשובה של התלמיד, ולהשתמש בהם כבסיס לדיאלוג לימודי. כמו כן לא נמצא בשיעורים כמעט שימוש בשאלות פתוחות, המעודדות חשיבה ויצירתיות. פעמים רבות גם לא הייתה התייחסות אינדיבידואלית של המורים לתלמידים, אלא דיאלוג שלהם מול "מקהלה". עוד נמצא, כי במרבית השיעורים, המורה עודנו

במרכז, והוא מקור הידע הבלעדי. האקטיביות של התלמיד מוגבלת מאוד. מרבית המורים הציגו את מטרות השיעור, ערכו סיכומי ביניים וסיכומים לשיעורים. מרבית המורים גם בדקו את הבנת התלמידים לפני שהמשיכו הלאה בשיעור, אך ברמה הבסיסית בלבד.

התצפיות גם בחנו את מידת האינטראקציה של המורה עם התלמידים בשיעור, אך לא את איכותה. בנושא זה נמצא, כי עם 25% מהתלמידים לא הייתה למורים אינטראקציה כלל במהלך השיעור, עם 28% - אינטראקציה לימודית אחת, עם 37% - שתיים עד ארבע, ועם 10% - שש ומעלה. כמו כן, במרבית השיעורים לא אספו המורים נתונים על עבודת התלמידים. ב-61% מהשיעורים לא נעשה שימוש בשגיאות של התלמידים להעמקה, ובשאר השיעורים - שימוש מועט בלבד.

בהמשך המחקר תיבחן האפשרות להשתמש בצילום וידיאו לתייעוד השיעורים במקום בתצפיתנים, שלנוכחותם יש, כאמור, השפעה על התנהלות השיעורים.

מינהל מדע וטכנולוגיה קורא לתעשיינים לקחת אחריות על מגמות מקצועיות; את מי "שירים את הכפפה" הוא מוכן לתגמל

(המשך מעמ' 1)

ההיערכות לקבלת ההסמכה הבינלאומית עשויה לשפר את רמת הלימודים וההכשרה במגמות אלו בישראל. "בתחומים אלו יש לנו מה להשתפר, והסטנדרטים האירופאים יסיעו לנו בכך", מצוין ד"ר רימון.

משה"ח והרשתות הטכנולוגיות, אורט ועמל, הצטרפו אשתקד לפרויקט של האיחוד האירופי, בשם "תהליך טורינו" (The Torino Process). במסגרת הפרויקט, מציגות המדינות השונות את מערכות החינוך וההכשרה המקצועית שלהן, ולומדות זו מזו כיצד ניתן לשפר אותן. לדברי ד"ר רימון, התהליך לימד אותו כי נקודת החולשה המרכזית בחינוך הטכנולוגי-מקצועי בישראל, לעומת המדינות האירופאיות, הוא שבארץ

התעשייה אינה מעורבת בתהליך החינוך הטכנולוגי. לעומת זאת, בגרמניה הידע בחינוך הטכנולוגי הוא באחריות משה"ח, והלימוד המעשי וההתנסות - באחריות התעשייה. לדבריו, בגרמניה איגוד התעשיינים לקח על עצמו אחריות להכשרה המעשית, כולל בחינות, ליווי התלמידים והכשרת המדריכים.

"אני עוד מחכה לתעשיין הראשון בארץ, שיסכים לקחת אחריות על מגמה מסוימת בהכשרה המעשית. אנחנו מוכנים בתמורה לבחון, שאת שעות ההתנסות נעביר לתעשיינים כשכר לימוד (שעות הוראה). יש נכונות מהצד שלנו, אך לא מצאתי עד עכשיו פרטנר מהצד השני, למרות הפניות שלנו. אנחנו עדיין מחכים", אומר ד"ר רימון.

כדאי לדעת

■ "מי לעזאזל מזיז את הערכים שלנו" בעולם

החינוך - המרכז לניהול ואימון על פי ערכים פיתח אפליקציה ייחודית: "חדר כושר לערכים" לחדרי מורים,

לצוותי גננות, למתנ"סים ולקהילה. במסגרת חדר הכושר ניתן להתאמן בהרצאות ערכים פעילות, וסדנאות ערכים חווייתיות - בהיקף השעות המתאים ובזמן הרצוי. המרכז מעניק שירותי ייעוץ, ליווי ואימון צוותי, משפחתי ואישי, לבניית חזון וסט ערכים משותפים, עיצוב תרבות ארגונית וניהול

מדור פרסומי

תהליכי שינוי מתמשכים. בין מוצריו גם ספרי העיון: "ניהול על פי ערכים", "אימון על פי ערכים", מודל "ניהול משפחה על פי ערכים" (ש"פ עם מכון שינוי) ומשחק ערכים ייחודי: "מה שחשוב" - משחק ערכים (2012) את המרכז מנהל אבישי לנדאו, יועץ ארגוני בכיר ומאמן (M.A), נציג בישראל של חברת Gestion M.D.S. Inc ונשיאה, פרופ' שמעון דולן.

לפרטים נוספים: אבישי לנדאו - טל': 054-7757484 דוא"ל: info@equity-mds.com ובאתר המרכז: www.equity-mds.com

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

בחיפה; מורי החינוך העל יסודי השתתפו בסקר לבדיקת שביעות רצונם מעבודתם

למעלה מ-90% מהמורים בבתי"ס העל יסודיים הציבוריים בחיפה שבעי רצון מעבודתם. כך עולה מנתוני סקר, שנערך לאחרונה עבור מינהל החינוך בעיריית חיפה. הסקר נערך על ידי חברת "אליקסיר-מחקר, יעוץ והדרכה". מהעירייה נמסר, כי מדובר בסקר מורים מקיף ואנונימי. על הסקר הוחלט כצעד ראשון, שיסייע בביצוע אחד מהיעדים המרכזיים השנה של מערכת החינוך הציבורית בחיפה. היעד הוא "חיזוק תחושת השייכות והשליחות של המורים במערכת החינוך הציבורית בעיר". יעד זה הוגדר בכנס הנהלות התיכונים בחינוך הציבורי בעיר, שהתקיים בתחילת שנת הלימודים. הסקר בדק את מידת שביעות הרצון של המורים מבתי"ס שהם מלמדים בהם, מהיבטים שונים. בין ההיבטים; סביבת העבודה, הקשרים עם העמיתים, וקבלת המשוב על הישגיהם ותפוקותיהם. הסקר הופץ בקרב המורים במקיפים; עירוני א', עירוני ה', עירוני ג', חוגים, אליאנס-כי"ח, רעות, מופ"ת-בסמ"ת ותיכון קריית חיים.

מעיריית חיפה נמסר, כי כ-70% מהמורים בבתי"ס ענו לסקר. עוד נמסר, כי הסקר מעניק תמונה רחבה, משמעותית ואובייקטיבית, לגבי התחומים הדורשים התייחסות בית ספרית ומערכתית. עם קבלת ממצאי הסקר, התכנסו מנהלי המקיפים הציבוריים בחיפה כדי ללמוד אותם. מהעירייה נמסר, כי בקרוב גם יתכנסו צוותי עבודה בית-ספריים לתהליך מובנה של חשיבה ושיח, במטרה לבנות את תוכניות העבודה המתבקשות על סמך ממצאי הסקר. התוכניות יוצגו בחדרי המורים, ויישומן יחל לקראת סוף שנת הלימודים הנוכחית.

לדברי ראש מינהל החינוך, ערן דובובי, "שמחתי לגלות כי על פי ממצאי הסקר, מורי חיפה חשים גאווה להיות חלק מהנבחרת המיוחדת הזאת, ומעניקים לשאלות שנשאלו ציון גבוה. יחד עם זאת, ברור כי ישנם תחומים שונים אותם צריך וניתן לשפר - ואת זאת בכוונתנו בהחלט לעשות".

עלייה בשיעור הזכאות לבגרות בבתי הספר של קבוצת עמל

עוד ציינה דום, כי קבוצת עמל השקיעה גם בהשבחת ההוראה, בין היתר באמצעות השתלמויות למורים בנושא "הוראה מתקדמת באמצעות לוחות אינטראקטיביים", הנחלת פדגוגיה מתקדמת ולמידה דיאלוגית.

מנכ"לית עמל הוסיפה, כי בשנה האחרונה חל שיפור גם בתוצאות העסקיות של קבוצת עמל. לדבריה, הקבוצה ערכה התייעלות כלכלית והגדילה את ההשקעה בהצטיידות ובסביבה הלימודית בבתי"ס. כך למשל, הושגו תקציבים חדשים שהופנו להצטיידות, הקמת מרכז יזמות לתלמידים בצפת ופיתוח אמצעי למידה. כמו כן הוקמה בעמל מחלקה לגיוס משאבים, יזמות וקשרי קהילה.

בשנת הלימודים תשע"א עלה שיעור הזכאות לבגרות בבתי"ס המקיפים של קבוצת עמל. על כך מסרה מנכ"לית הרשת, רות דום, בכנס מנהלי בתי"ס של עמל, שהתקיים לאחרונה. על פי הנתונים, שיעור הזכאות לבגרות בקרב בוגרי בתי"ס עלה מ-58% בתש"ע ל-64% בתשע"א. כמו כן, עלה בבתי"ס הטכנולוגיים שיעור הזכאות לתעודת גמר טכנולוגית מ-59% ל-63%.

דום זקפה את השיפור בהישגים גם לזכות הטמעתם של אמצעים טכנולוגיים מתקדמים בבתי"ס של עמל, כמו מערכת משוב, שימוש בניתוח פריטים ככלי שיטתי לשיפור הישגי הבגרויות, והנהגת מערכות ממוחשבות של נוכחות.

יום פתוח זו הזדמנות נהדרת להכיר מקרוב את סידרת "משתלם"

לצוות המתמטי מכיתות א'-ו'
הנכם מוזמנים ליום הפתוח שיתקיים ביום שני 23/4
א' באייר תשע"ב בבית שבו באשדוד רח' אורט
פינת ז'בוטנסקי רובע א'
בין השעות 09:00-13:00
ביום זה תפגשו סגל מרצים, שידגימו כיצד לנהל
שיעור טוב בלוי טכנולוגיה מתקדמת במטרה להפוך
את הלמידה לחוויה מתמטית משמעותית.

על סדר היום:

טעימות מלוח הכפל בשיכבה הצעירה חיה גוזינסקי	9:25-10:10
מי מפחד משברים פשוטים בשיכבת הביניים - חיה ברג / חנה מן	10:30-11:15
שטחי משולשים מיכאל שמענונוביץ	11:15-12:00
רב שיח-משהו לקחת הביתה	12:00-12:50

כניסה חופשית!!!

חיה ברג וחנה מן

קווי תחבורה: 2,450,350

הוצאת חניה -

קהילות יעקב 54 בני-ברק
טל: 03-6742382 / טלפקס: 03-5708839
אימל: hanaya@actcom.co.il
כתובת אתר: www.mishtalem.com

■ גם מתמטיקה ניתן ללמוד בדרך יצירתית – מרכז המורים הארצי למתמטיקה בחינוך העל יסודי, ערך לאחרונה תחרות חוויתית ויצירתית, בשם "תמונה ישראלית בעין מתמטית". במסגרת התחרות התבקשו

הצילום "חישובים בגן השעשועים", המדגים משפט בהנדסה אנליטית, שיצרו התלמידות הלן ישעיהו וחביבית טקלה, מאורט גוטמן בנתניה.

תלמידי בתי"ס העל יסודיים לצלם אובייקטים או נופים ברחבי הארץ, שבהם ניתן למצוא קשר בולט לעולם המתמטיקה. התחרות מעודדת את העניין של התלמידים במתמטיקה ואת היצירתיות שלהם, כמו גם את ההבנה שעקרונות ונוסחאות מתמטיים ניתן למצוא בכל מקום. התחרות התקיימה בשני מסלולים – מסלול כיתתי ומסלול אישי.

במסלול הכיתתי זכו במקומות הראשונים הצילומים; "טיול מתמטי בתל אביב", של תלמידי כיתה ט' בבי"ס לאומנויות בתל אביב, טיול בנתניה, של תלמידי כיתה ט' – 1 בבי"ס אורט יד ליבוביץ בנתניה, וטיול בעין מתמטית, של תלמידי כיתה ח' – 4 בחטיבת הביניים דורות בראשון לציון. הפרסים בתחרות במסלול האישי הוענקו במספר קטגוריות, כמו: "עבודה יצירתית", "עבודה בעלת עניין מתמטי", "עבודה המסמלת קישוריות לטבע ולסביבה", "שימוש בטכנולוגיה" ו"הפעלה יצירתית". בתחרות האישית בלט בבי"ס אורט גוטמן בנתניה, ששישה מתלמידי בכיתה י', הלומדים חמש יחידות לימוד במתמטיקה, זכו במקומות ראשונים. הפרסים לתלמידים הזוכים בתחרות יוענקו בטקס חגיגי, שיתקיים בחודש יוני באוניברסיטת חיפה.

■ פסטיבל מספרי סיפורים שולב בלימודי הספרות – תלמידי כיתות ז' בבי"ס אורט רבין בגן יבנה, השתתפו לאחרונה בפסטיבל מספרי סיפורים, שנערך כחלק מתוכנית הלימודים בספרות, המתמקדת בסיפור העממי. באמצעות הפסטיבל, שכבר הפך בביה"ס למסורת, מועברים לתלמידים, בדרך יצירתית, סיפורים עממיים מכל הזמנים, והלקחים שניתן ללמוד

המורה יהודה קופרברג מספר את סיפורי חמורבי בפסטיבל מספרי סיפורים, שהתקיים בבי"ס אורט רבין בגן יבנה.

מהם. את היום הפיקו רכזת שכבה ז', מירב שושנה, ורכזת הספרות, רחל מצא.

במהלך הפסטיבל עברו התלמידים בין תחנות מגוונות, שבכל אחת מהן סיפר להם מורה מביה"ס סיפור עממי. באחת התחנות סיפר המורה למדעים ורכז התקשוב, שגיא בן בסט, על ה"איש והקו". במהלך הסיפור התבקשו התלמידים לגלם בעצמם את את האיש ואת הקו. בתחנה אחרת סיפר המורה להיסטוריה, יהל שרעבי, סיפור עממי בדואי על אומץ לב. בתחנה נוספת, סיפר רכז שכבת

ח', יהודה קופרברג, מחופש כשייח', את "סיפורי חמורבי". בתחנה אחרת סיפרה המורה לאנגלית, עינת פיליפסון, מחופשת לאלה, על עלילות האלה אפרודיטה. המורה לתנ"ך, שרית יהב, העלתה בתחנה נוספת הצגה, בסיוע תלמידים משכבת י', שעלילתה עסקה בכיבוד אב ואם. מביה"ס נמסר, כי התלמידים והמורים כאחד נהנו מאוד מהפסטיבל.

■ הסטודנטים להוראת האנגלית יחזקו את השליטה בשפה

בחול"ל – מכללת סמינר הקיבוצים יזמה פרויקט חדש לקידום הכשרת המורים לאנגלית, בשם "סטודנטים שגרירים". בפרויקט משתתפים סטודנטים מהמסלול להוראת האנגלית במכללה, שאינם דוברי אנגלית ברמת שפת אם. מטרת הפרויקט היא לחזק את המיומנויות באנגלית של הסטודנטים באמצעות חשיפתם, לראשונה בחייהם, לקהילה דוברת אנגלית. בניסוי שהתקיים לאחרונה בפרויקט, יצאה משלחת ובה שש סטודנטיות, הלומדות את הוראת האנגלית במכללה בשנים ב' ו-ג', לביקור בן שלושה שבועות בניו-ג'רסי שבארצות הברית.

לדברי ראש המסלול, ד"ר ריבי כרמל, מדובר בשלושה שבועות אינטנסיביים, שבמהלכם השתתפו הסטודנטיות במשך שבוע, מהבוקר ועד הערב, בקורס העשרה בשפה האנגלית, שהתקיים באוניברסיטת מונקלייר בניו-ג'רסי. במהלך הקורס נדרשו הסטודנטיות להציג את עצמן באמצעות מצגות ולספר על ישראל באנגלית.

במהלך הביקור גם ערכו הסטודנטיות פעילויות חינוכיות ותרבותיות באנגלית בבתי"ס, בתי כנסת ובתי אבות של הקהילה היהודית בניו-ג'רסי. כך, למשל, ערכו הסטודנטיות פעילות לימודית באנגלית, בנושא ט"ו בשבט, שחל במהלך הביקור, לכ-500 ילדים בגילאים שונים.

לדברי ד"ר כרמל, בבסיס היוזמה עומדת האידאולוגיה, כי מורה לאנגלית צריך להיות בעל עושר תרבותי גדול, ולהיחשף לתרבויות של המדינות שאת שפתן הוא מלמד. ד"ר כרמל מאמינה, כי החשיפה הזו מעניקה למתכשרים להוראת האנגלית ערך מוסף בהוראה. לדבריה, הביקור בארצות הברית גם העניק לסטודנטיות כישורים של עמידה מול קהל מגוון, הבעה עצמית, והזדמנות לשמש כשגרירות של ישראל.

לדבריה, הסטודנטיות לא נדרשו לשלם עבור הביקור בארצות הברית, שמומן על ידי הקהילה היהודית בניו-ג'רסי, בסיוע שליחת הסוכנות היהודית. בשנה הבאה מתכננים בסמינר הקיבוצים להרחיב את הפרויקט, ולשלוח עוד משלחת של סטודנטים להוראת האנגלית בניו-ג'רסי ומשלחת נוספת – לקהילה היהודית במנצ'סטר שבבריטניה.

ייעוץ ארגוני אדלר

תחום היעוץ הארגוני מדבר אליך?
מכון אדלר וחברת גאיה מציעים מסלול לימודים ייחודי להבנת אתגרי הניהול:
ייעוץ ארגוני המסתמך על התיאוריה האדלריאנית – תפיסת עולם הומניסטית, חיובית וחברתית.
בואו ללמוד ותרגישו את ההבדל!

החלה ההרשמה לשנת הלימודים הבאה !!!

לפרטים והרשמה: מכון אדלר 09-9511160 • 1-700-700-820
maayan@m-adler.com • www.machon-adler.co.il

פיתוח ארגוני עם חזון

מכון אדלר
המכון ע"ש אלפרד אדלר בישראל
העמותה להדרכה, ייעוץ, הוראה וטיפול (ע"ר)

■ בבתי"ס היסודיים בתל אביב התקיים שבוע התקשוב – עיריית תל אביב גיבשה תוכנית רב-שנתית לתקשוב מערכת החינוך בעיר. מטרת התוכנית היא להטמיע למידה מקוונת בבתי"ס ולהתאימם לעידן הדיגיטאלי של המאה ה-21. במסגרת התוכנית, מותקנת בבתי"ס תשתית טכנולוגית, הכוללת רישות אלחוטי, מחשבים ניידים לתלמידים ולמורים, מקרן אינטראקטיבי, רמקולים ועמדת מורה מקוונת בכל כיתה אם. התוכנית, שפותחה בשיתוף עם מחוז תל אביב במשה"ח, מבוססת על העקרונות; אוריינות מידענית, פיתוח יכולות של חשיבה גבוהה, פיתוח לומד עצמאי, פיתוח גמישות מחשבתית המאפשרת הסתגלות מהירה לסביבה משתנה, שיתופיות והתנהגות חברתית ומוסרית במרחב המקוון.

השנה מופעלת התוכנית ב-22 בתי"ס יסודיים. בתשע"ג תורחב התוכנית ל-20 בתי"ס יסודיים נוספים, ובתשע"ד ל-16 בתי"ס היסודיים הנוותרים. בשנים שלאחר מכן תורחב התוכנית גם לבתי"ס העל יסודיים בתל אביב. השבוע נערך בבתי"ס שכבר משתתפים בפרויקט "שבוע התקשוב". במסגרת השבוע, הוצגו בבתי"ס פרויקטים מתוקשבים מגוונים. במסגרת אחד מהפרויקטים, ערכו תלמידי ביי"ס בלון שיעור מתוקשב בעברית, באמצעות האינטרנט, לשחקנים הזרים של קבוצת מכבי תל אביב בכדורסל. בפרויקט נוסף, שהתקיים בבי"ס מגן, הודגם שיעור אומנות מקוון, שנערך באמצעות תוכנת התקשורת סקיפ, בהדרכת מורה לאומנות מבי"ס פרסמן בלוס אנג'לס. את תכני השיעור גיבשו ביחד המורות לאומנות מבי"ס מגן והמורה האמריקנית. בבי"ס צהלה הציגו התלמידים באמצעות ועידת-וידאו לתלמידים בבי"ס אחר בלוס אנג'לס פרויקט שפיתחו לשיווק ישראל באינטרנט. הפרויקט כולל מידע היסטורי וגיאוגרפי על מדינת ישראל, שאותו הכינו התלמידים. בבי"ס אהבת רחל הוצג פרויקט מתוקשב, בנושא ספינות המעפילים, שאותו הכינו תלמידי כיתות ה' ו-ו'. בנוסף ללימוד הנושא, רכשו התלמידים במסגרת תהליך הכנת הפרויקט מיומנויות מתקדמות להכנת מצגות, עבודה שיתופית באמצעות אפליקציית "גוגל דוקס" ושימוש באפליקציית "גוגל מפות".

■ בחיפה; המערכת שהוקמה ללמידה בעת חירום משמשת את בתי"ס גם בשגרה – בבתי"ס בחיפה ילמדו התלמידים גם באמצעות מערכת ועידת-וידאו (וידאו-קונפרנס). על כך נמסר בכנס

כדאי לדעת

■ פ.ר.ש; מרכז הדרכה נייד לרכיבת אופניים – רכיבת אופניים הינה נהיגה על רכב שאינו ממונע ומחייבת ציות לחוקי התנועה, אך לא דורשת רישיון נהיגה. המסלול, הנבנה כמרכז ההדרכה, נייד והוא מדגיש את כל מרכיבי הכביש, סוגי התמרורים, מעברי חצייה ועוד. הרוכבים לומדים את משמעות הרכיבה הזהירה, הנכונה והמודעת, תוך שימת דגש על חשיבות קסדות ואפוד זוהר. במהלך נסיעתם, הרוכבים מתנסים בכל מרכיבי הדרך; בתמרורים, חוקים ונקודות מפגש בין כלי הרכב השונים, בין אופניים לרכב מנועי ולהולכי רגל. כמו כן מקבלים הרוכבים הדרכה על אמצעי המיגון והבטיחות על האופניים, כגון; קסדות, מגיני ברכיים ומרפקים ואפודים זוהרים. הפעילות יכולה להתקיים עם אופניים או עם מכוניות קרטנינג.

לפרטים נוספים; טל' - 052-5068585, 052-5068989 ובאתר - <http://www.parash2005.com>

מדור פרסומי

פרויקטים לבטיחות בנהיגה בע"מ

"היערכות מערכת החינוך בחיפה לשעת חרום", שהתקיים לאחרונה במרכז החיפאי לקידום המחשוב והטכנולוגיה בחינוך (מק"מ). את המרכז מנהל ד"ר שמואל ארנון.

מערכת ועידת-וידאו הוטמעה לאחרונה במערכת הלימוד באמצעות האינטרנט, פורטל "חיפהנט", שהוקמה ופותחה בשנים האחרונות על ידי העירייה. הפורטל הוקם במקור ביוזמת ראש העיר, יונה יהב, בעקבות מלחמת שלום הגליל, במטרה לשמש כאלטרנטיבה, בעת חירום, ללימודים בבתי"ס בעיר. הנימוק של יהב להקמת המערכת היה, שלא ניתן למגן את כל בתי"ס בעיר, ואין גם צורך בכך, כיוון שבעת חירום לא יתקיימו בהם לימודים. פורטל חיפהנט כולל אתר אינטרנט לכל ביי"ס, פורומים, סביבות למידה, מערכת תקשורת קהילתית והודעות המועברות דרך אתר ביה"ס. הפורטל מאפשר לכל מורה ומנהל לשמור על קשר רציף עם התלמידים, ללימודים ולהענקת תמיכה רגשית.

כיום משתמשים בתי"ס בפורטל גם בשגרה, ולכן הוחלט לאחרונה לשלב בו גם מערכת ועידת-וידאו. באמצעות המערכת, יכול כל מורה לנהל שיעורים מרחוק, והתלמידים יכולים לצפות בהם באמצעות המצלמות המותקנות במחשביהם. המערכת מזהה את התלמידים המבקשים לדבר במהלך השיעור הווירטואלי, ובאישור המורה הם מופיעים על המסך. כמו כן, המורה יכול להציג שאלות, להעלות סרטונים ולערך בחנים וסקרים במהלך השיעור.

לדברי ד"ר ארנון, הלימוד באמצעות מערכת ועידת וידאו מיושם כבר כיום בשני תיכונים בעיר – עירוני ה' וחוגים. בתיכון עירוני ה' מתקיים ניסוי, שבמסגרתו לומדים באמצעות ועידת-וידאו תלמידי כיתות ח' היסטוריה, ותלמידי כיתות י"א – פיזיולוגיה. השיעורים מתקיימים בשעות אחר הצהריים והערב. המורים מלמדים מכיתות המחשב בביה"ס ומבתיים. בעקבות הצלחת הניסוי, החליטה הנהלת ביה"ס להרחיב את השימוש במערכת, ולהטמיעו במערך הלימודים השוטף בביה"ס. בימים אלו מבקשים בתי"ס נוספים בעיר לשלב את המערכת בהוראה.

מורה יקר! בוא וגלה את זכויותיך...

- בדיקה ממוחשבת לאבחון טעויות בתלשי שכר
- ייעוץ לכדאיות פרישה, שבתון או חל"ת
- חישובי כדאיות כניסה לרפורמה
- ליווי מתמשך לכל מורה לאחר קבלת הייעוץ
- ייעוץ, הכוונה וליווי לוועדות רפואיות
- מיסוי לפורשים
- חוות דעת מקצועיות לבתי משפט
- בדיקת תקינות הפנסיה והמענקים
- בדיקת תיק קופות הגמל, ההשתלמות והחיסכון

ייעוץ למורה
חושבים איתך על הצעד הבא...

לפרטים נוספים:
www.gmulim.co.il
1-700-700-215

מחקר חדש; שילוב מחשבים ניידים אישיים בלמידה משפר משמעותית מיומנויות למידה ואוריינות מידע אצל התלמידים

בנושא הפתרונות למשבר המים בישראל, לבחור באחד מהם, ולהסביר באמצעות כרזה, מדוע לדעתם זהו הפתרון הראוי ביותר. לתלמידים ניתן זמן קצוב, 90 דקות, להשלים את המשימה ולהגישה. תוצרי המשימות, שהוגשו על ידי התלמידים משתי הקבוצות, נבדקו באמצעות מחוון מפורט ואובייקטיבי, שפותח במיוחד למחקר. מתוצאות המחקר עולה, כי ציוני התלמידים בעלי המחשבים הניידים במשימה היו גבוהים משמעותית מציוני התלמידים האחרים; הציון הממוצע של התלמידים בעלי המחשבים האישיים היה 82.5 בעוד שהציון הממוצע של התלמידים ללא המחשבים הניידים היה 73.25 בלבד. פערים ניכרים נמצאו בקריטריונים; ארגון מידע בטבלה, הערכת אמינות המידע, זיהוי סימנים למהימנות מקור מידע, איכות פסקת הטיעון ואיכות הכרזה. בקריטריונים אלו היו היכולות שהפגינו התלמידים הלומדים עם מחשבים ניידים אישיים גבוהות משמעותית בהשוואה ליכולותיהם של התלמידים בקבוצה השנייה. החוקרות מציינות, כי לא נערכו עד כה כמעט מחקרים בארץ ובעולם שבדקו את היתרונות של שילוב המחשבים הניידים האישיים בהוראה-למידה. לדבריה, ממצאי המחקר מצביעים ברמה המעשית, ולא רק ברמה ההצהרתית, על היתרון המצטבר של ההוראה והלמידה בכיתות עם תקשוב אינטנסיבי והשימוש במחשבים ניידים אישיים.

כדאי לדעת

■ **גאווה ישראלית; הרצאה המשלבת ציונות, מדעים והומור** – מחפשים הרצאה מדליקה לקראת יום-העצמאות המשלבת ציונות, מדעים והומור? "גאווה ישראלית" זו ההרצאה בשבילכם!

בהרצאה אנו מציגים את מיטב ההמצאות של מוחות ארצנו,

ששינו את פני העולם. שערי הטכנולוגיה, הרפואה, החקלאות והצבא נפתחים לעיני התלמידים וחושפים עולמות מרתקים, החל מהדיסק-און קי ועד פרופ' דן שכטמן, זוכה פרס נובל. אנו משלבים ותיק אל מול חדש, תוך הדגמת המוצרים

עצמם בשילוב סרטונים, מוזיקה... הרבה הומור. דרך מקסימה לעודד את תלמידים ללמוד מדעים וטכנולוגיה!

פרטים נוספים באתר; www.israeli.org.il

להזמנת הרצאה; לימור שנהר – טל' 050-3377120

■ **זה הזמן לקסם... בגולן** – מסע רב חושי במרכז מבקרים "קסם הגולן"; סרט על נופי הגולן – המבקרים צופים בסרט קסום ומרתק, המוקרן על מסך של 180 מעלות, ומפעיל את כל החושים. הצופים חווים את חווית הגולן במלואה – נרטבים

ממי המעיינות, חשים את האוויר הקריר, נושמים את הפרחים ודואים ברחבי הגולן. דגם הגולן – את החוויה הקסומה משלים דגם צבעוני אותנטי של הגולן, המספר במופע אורקולי, תוך שימוש בתאורה חכמה ואפקטים מיוחדים, את סיפורה המרתק של רמת הגולן – התיישבות, היסטוריה ומורשת קרב. ההקרנות כל יום, בין השעות 17:00-9:00, בעברית, אנגלית ורוסית. למידע והזמנות; "קסם הגולן" קצרין, רמת הגולן

טל' – 04-6963625, פקס' – 04-6850766

ובאתר – <http://www.magic-golan.co.il>

בכלי תקשורת ברחבי העולם התפרסמו בשבוע שעבר תוצאות של מחקר, שבחן את תוצאות הפרויקט הבינלאומי "מחשב נייד לכל ילד" (One Laptop Per Child), שיזם לפני כחמש שנים פרופ' ניקולס נגרופונטה. כזכור, פותחו במסגרת הפרויקט דגמים של מחשבים ניידים זולים, בעלות של כ-100 דולר למחשב, שחולקו לתלמידים במדינות מתפתחות, ושולבו בתהליכי ההוראה-למידה. במסגרת הפרויקט, חולקו בשנים האחרונות מיליוני מחשבים ניידים לתלמידים ברחבי העולם.

המחקר, שאותו ערך "הבנק האינטר-אמריקני לפיתוח", נערך במשך 15 חודשים ב-319 בתי"ס בפרו. המחקר בחן את השפעתם של המחשבים הניידים על הישגי התלמידים במתמטיקה ובאוריינות. מסקנת המחקר היא, שאין כל ראיה לכך שהמחשבים אכן שיפרו את הישגי התלמידים. אולם, יש לסייג ולציין, כי למרבית התלמידים הפראניים שהשתתפו במחקר אין גישה לאינטרנט, ולכן הם לא נחשפו למגוון הרחב של כלים, העשויים לסייע בלמידה, כמו גם למידע שמספקת הרשת.

לעומת מחקר זה, מצביעות תוצאות מחקר חלוץ שנערך בישראל על תוצאות חיוביות של חלוקת מחשבים ניידים אישיים לתלמידים. במחקר זה נעשה גם שימוש באינטרנט. את המחקר ערכו ד"ר אורנית ספקטור-לוי ויעל גרנות גילת, מביה"ס לחינוך באוניברסיטת בר אילן. נושא המחקר הוא "תרומתה של הלמידה באמצעות מחשבים ניידים אישיים לפיתוח מיומנויות למידה ואוריינות מידענית אצל תלמידי חטיבת ביניים". המחקר הוצג לאחרונה בכנס צ"ייס לחקר חדשנות וטכנולוגיות למידה, של האוניברסיטה הפתוחה.

מטרת המחקר הייתה לבחון את ההשפעה של ההוראה והלמידה, העושות שימוש במחשבים ניידים אישיים, על יישום מיומנויות למידה ואוריינות מידע אצל התלמידים, הנדרשות במאה ה-21.

במחקר השתתפו 40 תלמידים מכיתות ט'. מחצית התלמידים, ששימשו כקבוצת ההתערבות במחקר, לומדים בחטיבת הביניים בגני תקווה. תלמידים אלו השתמשו במחשבים ניידים אישיים בביה"ס ובבית בארבע השנים האחרונות. המחשבים חולקו לתלמידים במסגרת פרויקט תקשוב יישובי. החוקרות מציינות, כי בביה"ס שבו לומדים תלמידים אלו, רוב חומרי ההוראה והלמידה מועלים בפורמט דיגיטלי ל"קמפוס וירטואלי". כמו כן, רוב המשימות, התוצרים וכלי ההערכה, מוגשים דרך מערכת ניהול למידה. במהלך השיעורים, התלמידים מתבקשים לצפות בקטעי וידאו, ולהגיב עליהם; להשתמש בכלים לארגון נתונים וידע, כמו גרפים, איורים וטבלאות, לחפש מידע ברשת וכן לקדם תוצר משותף בקבוצות.

עם זאת, על פי עדויות המורות, לא מתקיימת בביה"ס בדרך כלל הוראה מובנית ומפורשת של אוריינות מידענית.

המחצית השנייה של התלמידים לומדים בחטיבת ביניים ביישוב אחר במרכז ארץ, בעל מאפיינים חברתיים-כלכליים דומים. תלמידים אלו, ששימשו כקבוצת ההשוואה, לומדים בשיטה המסורתית. התלמידים נחשפים ללמידה באמצעות המחשב רק מספר פעמים בשנה, בשיעורים המתקיימים במעבדת המחשבים בביה"ס. בביה"ס השני גם לא מתקיימים שיעורי מחשב העוסקים באוריינות טכנולוגית או מידענית. מיומנויות התלמידים נבדקו במחקר באמצעות כלי הערכה, שפותח במיוחד למטרה זו; משימה לימודית מורכבת, הכוללת שימוש במחשב תוך יישום מיומנויות מידעניות שונות. המיומנויות העיקריות שנבדקו; איתור מידע, הערכת המידע, הבנת הנקרא, עיבוד מידע, הכנת מצגת בצורה אטרקטיבית וברורה. המשימה עסקה בנושא "משבר המים בישראל". במשימה התבקשו התלמידים לאתר מידע באינטרנט

דו"ח חדש מוצא פערים גדולים בין יישובים שונים בשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל

דו"ח חדש, שמפרסם ארגון בזכות – המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות, מוצא פערים גדולים במידת השילוב של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בבתי"ס רגילים בין רשויות מקומיות שונות. הדו"ח מתאר ניסוי שנערך במדד חדש לבדיקת מידת השילוב, שפיתחו ארגון בזכות וקרן רודמן. הניסוי במדד נערך בשש ערים; כרמיאל, נצרת, הוד השרון, חולון, שוהם ודימונה. הערים נבחרו מכיוון שהן מייצגות אזורים שונים ואשכולות חברתיים-כלכליים שונים בישראל.

הנתונים שעליהם התבסס הניסוי סופקו לארגון על ידי משה"ח והרשויות המקומיות עצמן. הנתונים עדכניים לשנת הלימודים הנוכחית, תשע"ב.

מדד השילוב מורכב משישה מבחנים; "המבחן היחסי" – בודק מהו אחוז התלמידים המשולבים מבין כלל התלמידים ברשות המקומית. "מבחן הסייעת" – משקף את הנכונות של הרשות המקומית, ביחד עם משה"ח, לתקצב את העלויות הנכבדות של העסקת סייעת אישית לתלמיד בעל מוגבלות קשה, במטרה לשלבו בחינוך הרגיל. במבחן זה נבדק אחוז התלמידים המשולבים הנעזרים בסייעת אישית בכל רשות מקומית. "המבחן הדיפרנציאלי" – בודק בכל יישוב את אחוז התלמידים המשולבים המקבלים שעות דיפרנציאליות – שעות תגבור אישיות. "מבחן הפוטנציאל" – בודק עד כמה מנוצל הפוטנציאל של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ביישוב להשתלב בחינוך הרגיל, מול ההפנייה למסגרות הנפרדות של החינוך המיוחד. דו"ח נטען, כי נתוני מבחן זה מצביעים על נכונות הרשות המקומית לסייע ברמה הפרטנית, בעיקר לתלמידים בעלי מוגבלויות קשות, להשתלב בחינוך הרגיל. במבחן זה נבדק אחוז התלמידים המקבלים שעות תגבור דיפרנציאליות מבין כלל

תלמידי החינוך המיוחד בכל יישוב. "מבחן החבר בכיתה" – בודק עד כמה נחשפים תלמידים רגילים ברשות המקומית לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים. במבחן זה נבדק מספר התלמידים המשולבים בהשוואה למספר התלמידים בחינוך הרגיל בכל יישוב. "מבחן הפיזור" – בודק אם התלמידים המשולבים מפוזרים בכל בתי"ס הרגילים ביישוב או מרוכזים במספר בתי"ס מצומצם.

בכל אחד מהמבחנים נמצאו פערים גדולים בין ערים שונות שהשתתפו בניסוי. כך, למשל, במבחן הסייעת האישית, נמצא בהוד השרון אחוז גבוה מכפול מהממוצע הארצי של הסייעות האישיות, ופי שלושה יותר מאשר בכרמיאל, חולון, נצרת ודימונה. במרבית המבחנים בלטה הערים שוהם, כרמיאל והוד השרון, ברמה גבוהה יחסית של שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל, לעומת הערים האחרות. במדד הכולל ניתן לכל אחד מששת המבחנים משקל שווה – 17 נקודות לכל היותר. הציון של המדדים שוקלל לציון הסופי של הרשות המקומית במדד השילוב. בציון הסופי בניסוי הובילה שוהם, שזכתה ב-87 נקודות, אחריה כרמיאל, עם 75 נקודות, הוד השרון – 72 נקודות, נצרת – 51 נקודות, דימונה – 39 נקודות, וחולון – עם 36 נקודות בלבד.

בשונה מהצפי, הציון במדד מצביע על כך שהרמה החברתית-כלכלית של היישוב אינה מנבאת בהכרח את רמת השילוב של התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים המתגוררים בתחומם. מדיניות רשותית, המכירה בחשיבות השילוב לתלמידים עם צרכים מיוחדים בעלי פוטנציאל מתאים, חשובה כנראה לא פחות. כך, למשל, כרמיאל, שדורגה במדד גבוה מאשר יישוב מבוסס יותר כמו הוד השרון. דוגמה נוספת היא חולון, שדורגה בתחתית הרשימה, ומתחת לערים מבוססות פחות, כמו נצרת ודימונה.

תואר שני לאנשי חינוך

הצטרפו לאחד ממסלולי הלימוד המתקדמים במכללה האקדמית בית ברל ותוכלו לקדם את מערכת החינוך, את הקריירה שלכם ואת תנאי השכר

חדש וייחודי!

תואר שני (M.Ed) בקידום נוער בסיכון ובמצוקה

תכנית שמיועדת לעובדים עם נוער בסיכון, כהכנה לתפקידים בכירים בתחום: מנחים ומדריכים מקצועיים, מנהלים ומעצבי מדיניות.

תואר שני (M.Ed) בניהול וארגון מערכות חינוך*

התכנית שמה דגש על פיתוח מנהל בית ספר כמנהיג חינוכי, הרואה ומממש אפשרויות חדשות.

תואר שני (M.Ed) בליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית*

התכנית מקנה כלים להערכת תפקודי הלמידה של התלמיד בבית הספר ולהכנת תכנית התערבות חינוכית מותאמת. התכנית כוללת תעודות מת"ליות.

M.Teach "מוסמך בהוראה" במסלול העל יסודי*

תואר שני ותעודת הוראה בשנתיים, בכל מקצועות ההוראה בבתי הספר העל-יסודיים.

תואר שני (M.Ed) בייעוץ חינוכי

תכנית בעלת ותק ומוניטין רב בשדה. מכשירה יועצים חינוכיים בעלי ערכים מקצועיים מגובשים, יוזמים ומובילים, המשלבים בין הגישה הטיפולית לארגונית-מערכתית.

רק בבית ברל!

תואר שני (M.Ed) בהערכה ותכנון לימודים*

תכנית ייחודית המכשירה לתפקידי רכז הערכה, רכז פדגוגי, מפתחי תכניות לימודים ומדריכים בשטח.

רק בבית הספר לאמנות-המדרשה!

תואר שני (M.Ed) בחינוך לאמנות*

תכנית ראשונה בישראל לתואר שני בחינוך לאמנות, המזמנת אפשרות לקידום ולהתפתחות מקצועית כאמנים ומחנכים.

תכנית ה-M.Ed מיועדת לאנשי חינוך. בעלי תואר ראשון או שני. תעודת הוראה וניסיון של שלוש שנים לפחות במערכת החינוך. מורים במסגרת אופק חדש שסיימו את לימודי התואר השני, יקבלו תוספת מצטברת של כ-11% לשכרם. יועצקת התואר מותנית באישור המ"ג.

ביחד, נחנך את המדינה.

3 5 7 3 7 5

ל ר ב י ב *

www.beitberl.ac.il

■ מטרות ויעדים – אחת מהשיבות האחרונות של הנהלת מחוז צפון ומפקחיה, יוחדה לבחינת הביצוע של מטרות המחוז לשנת הלימודים תשע"ב. מהמחוז נמסר, כי במהלך הישיבה הציג כל אחד מיושבי הראש של צוותי המחקר והפיתוח המחוזיים, שאחראים לביצוע המטרות, את היעדים שהוגדרו לכל מטרה ואת סטוס הביצוע שלהן כיום. יושבי ראש צוותי המחקר הסתמכו על ממצאי שאלון אינטרנטי לבדיקת יישום יעדי משה"ח, שהופץ במערכת החינוך במהלך חודש ינואר, ועל נתונים שנאספו על ידי המחוז עצמו.

בישיבה גם ציינה ד"ר שמחון, כי כבר לפני כחודש החלו ההיערכות הפדגוגיות וההיערכות המנהלתית לשנת הלימודים הבאה. במסגרת זו הוגדרו מטרות המחוז לתשע"ג. המטרות הן: שיפור ההישגים הלימודיים וצמצום פערים לימודיים וחברתיים; העמקת החינוך לערכים; מניעת אלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי; שילוב וקידום תלמידים בעלי צרכים מגוונים בחינוך הרגיל תוך הרחבת יכולת הכלה שלהם; הגברת כוח ההתמדה וטיפול בילדים ובני נוער בסיכון; פיתוח ההון האנושי לצורך השבחת איכות ההוראה, הניהול, ההדרכה והפיקוח; קידום החינוך הטכנולוגי-מדעי והעמקת הקשר עם התעשייה; תקשוב מערכת החינוך והתאמתה למאה ה-21; קידום החינוך למצוינות, לחדשנות וליזמות; הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות ואורח חיים פעיל ובריא; טיפוח מצוינות ארגונית ושיפור איכות השירות; מיסוד תרבות של תהליכי בקרה, הערכה ומשוב; היערכות לשעת חירום.

■ מחויבות – מנכ"לית משה"ח, דלית שטאובר,

ערכה לאחרונה ביקור ראשון מאז היכנסה לתפקיד במוסדות החינוך במגזר הבדואי בצפון. שטאובר ביקרה בביה"ס היסודי בכעביה ובתיכון רזריר, והשתתפה במפגש עם מנהלי בתי"ס והמפקחים מהמגזר הבדואי בצפון. אל הביקור נלוו מנהלת מחוז צפון, ד"ר אורנה

מנהלת מחוז צפון, ד"ר אורנה שמחון, (מימין) ומנכ"לית משה"ח, דלית שטאובר, במהלך ביקור במערכת החינוך הבדואית.

שמחון, הממונה על המגזר הבדואי, ד"ר מוחמד אלהייב, יועץ שר החינוך למגזר הערבי, סאהר איסמעיל, ראשי הרשויות המקומיות המארחות והמפקחים.

בנוסף ביקרה מנכ"לית משה"ח בבית יד לבנים לחללי צה"ל הבדואים, בצומת המוביל בעקבות הביקור אמרה שטאובר: "אני מכריזה על מחויבות ללא שיוך וללא סייג של המדינה, משה"ח והמחוז לעדה, ומודיעה כי לא ייחסכו משאבים, כלים ואמצעים על מנת לקדם הישגים, ערכים ומצוינות חינוכית במערכת החינוך לבדואים".

מהמחוז נמסר, כי במוסדות החינוך של המגזר הבדואי בצפון לומדים כ-22 אלף תלמידים, מהגן ועד י"ב.

עוד נמסר, כי שיעור הזכאות לבגרות במגזר הבדואי בצפון עומד על כ-40%, ונמצא במגמת שיפור מתמדת, וכך גם ציוני מבחני המיצ"ב.

מחוז חיפה

■ גידול מרשים – גידול מרשים, של 62%, חל ברישום לכיתות ז' בביה"ס המקיף החקלאי ברנקו-וייס בפרדס חנה לעומת אשתקד, על כך מדווח אתר הרשת. גם בהרשמה לכיתות י' בביה"ס חל גידול – נרשמו 187 תלמידים חדשים, לעומת 147 תלמידים אשתקד. נתונים אלו מעידים על שיפור במעמד ביה"ס, שהוקם בשנת 1934 על ידי התאחדות האיכרים כבי"ס חקלאי, והפך במהלך השנים לבי"ס מקיף. עד לשנת הלימודים שעברה היה ביה"ס בבעלות התאחדות האיכרים, והיה נתון במשך שנים רבות במשבר כלכלי חמור, שאף איים על המשך קיומו. אשתקד הועבר ביה"ס לבעלות רשת ברנקו-וייס. בעקבות העברת הבעלות, הוקם בביה"ס "מרכז הלמידה והפרטנות", שבו מקבלים כ-200 תלמידים תגבור לימודי וסיוע רגשי בעשרות קבוצות קטנות. בשנת הלימודים הבאה גם תיפתח בשכבה ז' בביה"ס כיתה למצטיינים במדעים, בחסות מכון דוידסון לחינוך מדעי, במכון ויצמן למדע. בביה"ס החקלאי ברנקו וייס בפרדס חנה לומדים השנה 1,113 תלמידים. מנהלת ביה"ס היא דפנה מוסינזון.

The Young Scientist Ltd.

המדען הצעיר בע"מ

חוגי מדע וטכנולוגיה חווייתיים במחירים אטרקטיביים לבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים – כיתות א'-ח' חברת המדען הצעיר בע"מ (מאז 1981) שמחה לבשר על ליין חדש של קורסים שנתיים מובנים בשיטת "עשה זאת בעצמך".

הקורס השנתי כולל:

- תקליטור הדרכה מלא למורה
- 26 מערכי שיעור מובנים ומפורטים*
- ערכות מדעיות לבנייה פרטניות – כל תלמיד יוצר לעצמו "מיני מעבדה אישית"
- ליווי מקצועי

*ניתן לצפות בשיעור לדוגמא באתר המדען הצעיר

חפשו אותנו בגוגל או בכתובת YoungScientist.co.il לפרטים: ד"ר עקיבא יוסליס – מנכ"ל המדען הצעיר Philip18@bezeqint.net / 02-5353991

כדאי לדעת

■ איזונית; תוכנה חכמה לשיבוץ תלמידים – איזונית היא תוכנה חכמה לשיבוץ תלמידים לכיתות, עם קליטתם לבית הספר, או במעבר לחטיבה העליונה. התוכנה נותנת מענה לשלוש דרישות מרכזיות: התחשבות בבקשות התלמיד לחבר אחד לפחות בכיתתו, מתוך רשימה של חברים מועדפים שהוא נותן; איזון כמותי של אוכלוסיית התלמידים בכיתות השונות, מבחינת קריטריונים שונים הנקבעים על ידי המשתמש ורמות משנה בתוך הקריטריונים האלו; התחשבות באילוצים פדגוגיים ואחרים הנקבעים על ידי היועצת, כגון הפרדה בין תלמידים בעייתיים, ועוד.

איזונית הינה פרי מחקר, פיתוח וניסוי מתמשך, משנת 1994 ועד היום. אלגוריתם השיבוץ משתמש בשיטות מתקדמות של אופטימיזציה מתמטית. המפתח, בעל דוקטורט במתמטיקה ובמדעי המחשב, עם התמחות מיוחדת של יותר מחמש עשרה שנה, בתחום של חקר ביצועים ואופטימיזציה. איזונית מותקנת בכ-40 בתי ספר. ניתן לקבל רשימת ממליצים ארוכה.

לפרטים נוספים: ד"ר יוסי שילוח טל' – 054-6976257,

דוא"ל – yossi.shiloach@gmail.com ובאתר – izunit.co.il

מזור פרסומי

■ **"פותרים חלום"** – עיריית נתניה, בשיתוף עם משה"ח, גיבשה לאחרונה תוכנית מקיפה לחיזוק בתי"ס היסודיים בחינוך הממלכתי-דתי בשכונות דרום העיר. בכל אחד מבתי"ס אלה בין 76% ל-90% מהתלמידים נמנים על העדה האתיאופית (ראה כתבה בגיליון 573). במסגרת התוכנית יעבור ביי"ס רמב"ם בשנת הלימודים הבאה לניהולה של רשת אמי"ת ויהפוך לבי"ס על-אזורי ממלכתי-דתי למדעים. עיריית נתניה פתחה את הרישום לביה"ס, שיתבצע מעתה לאורך כל השנה. כדי למשוך תלמידים להירשם לביה"ס, מפרסמת בימים אלו העירייה מודעה שכותרתה "פותרים חלום". במודעה מוצעות לתלמידים שירשמו לביה"ס ולהוריהם מגוון רחב של הטבות, כמו הסעות מכל חלקי העיר, קורס מוכנות לכיתה א', וימי שיא חודשיים בשיתוף ההורים.

כמו כן יקבל בית הספר תקציב לרכישה ויישום של כל הטכנולוגיות החדשות בתחום החינוך – לכל התלמידים והמורים, שילוב ייחודי בין תורה ומדע, ליווי אקדמי של מוסדות להשכלה גבוהה, וכן השתתפות בתוכנית "חלוץ חינוכי" – המיועדת למשך מורים מצטיינים לביה"ס.

■ **ספריות חדשות** – בתיכון דה-שליט ובביה"ס היסודי סמילנסקי ברחובות, התקיימו לאחרונה טקסים חגיגיים לחנוכת הספריות החדשות. שתי הספריות מצטרפות לשבע ספריות נוספות,

ששופצו לאחרונה בבתי"ס בעיר, במימון משותף של העירייה וקרן גוטסמן מארצות הברית. מעריית רחובות נמסר, כי העירייה השקיעה מיליוני שקלים בהקמת הספריות, במסגרת תוכנית לעידוד הקריאה בקרב התלמידים, בשם "רחובות עיר

הספרייה המחודשת במקיף דה-שליט ברחובות. (צילום: עיריית רחובות)

קוראת". לדברי מנהל אגף החינוך בעירייה, חיים בדש, הספריות החדשות נותנות מענה עדכני ומרהיב לתלמידים בעידן המחשבים והאינטרנט. בתיכון דה-שליט שימרו הארכיטקטים, אורן ואילן סגל, את המבנה הייחודי של מגדל המים הישן, שבו הוקמה הספרייה. הספרייה כוללת גם חלל אקוסטי, שבו ניתן יהיה לערוך מופעים מוזיקאליים.

מחוז תל אביב

■ **מדריכים חינוכיים-טיפוליים** – מערכת החינוך בחולון אירחה לאחרונה מנהלי בתי"ס וצוותים של התוכנית "עיר ללא אלימות" מהמגזר הערבי ליום למידה. נושא היום היה "תוכנית

המח"טים" – מדריכים חינוכיים-טיפוליים, המופעלת במסגרת תוכנית עיר ללא אלימות בחטיבות הביניים בחולון. במסגרת התוכנית, משולבים תשעה מדריכים בחטיבות הביניים בעיר. המדריכים עוסקים במניעת אלימות בבתי"ס, באמצעות יצירת קשר בלתי פורמאלי עם תלמידים בעלי קשיים התנהגותיים או אחרים.

יום הלמידה, שהתקיים בחטיבת ארן, כלל את הצגת עיקרי תוכנית המח"טים ומודל העבודה של המדריכים בביה"ס וסדנאות בהנחייתם. מעריית חולון נמסר, כי האורחים ציינו שיום הלמידה העניק להם מידע וכלים מגוונים ויצירתיים ליצירת קשר עם התלמידים.

מחוז דרום

■ **פינות עבודה** – מנהל מינהל הפיתוח וסמנכ"ל משה"ח, יגאל צרפתי, חנך לאחרונה את פינות העבודה החדשות שנבנו למורים בתיכון אמי"ת בבאר שבע, במסגרת רפורמת עוז לתמורה. בתיכון הותקנו 15 פינות עבודה, ובהם חדרים גדולים, קטנים ובינוניים, וחללי עבודה אישיים למורים. מנהלת התיכון, דרורה גופס, אמרה באירוע, כי בתיכון היה קיים צורך רב בפינות העבודה, שבהם יכולים לשבת המורים עם התלמידים כדי לקדם אותם בלימודים. צרפתי אמר, כי הוא מאמין שבכל בתי"ס בארץ יוקמו חדרים ופינות לעבודה לעבודה פרטנית, שכן הדבר חיוני לעבודת המורים.

ליוזמה החינוכית שלך
מגיע לקבל מחיאות כפיים...
וגם מענק!

**גננות ומורים, יש לכם רעיון מקורי ליוזמה חינוכית?
המענק שלנו יסייע לכם להגשים אותו!**

הקן לעידוד יוזמות חינוכיות מסייעת לגננות ולמורים מזה 40 שנה בהגשמתן של יוזמות חדשניות בכל תחומי החינוך. היוזמות המתקבלות זוכות במענק מוסדי שבין 6,000-12,000 ש"ח ובעלי היוזמה זוכים במלגה אישית על סך \$1,000.

מפגשים ליוזמים מתעניינים:

חיפה: יום חמישי 29.3.12, בשעה 16:00,
בבי"ס ניסוי עופר, רח' דרך הים 196.

תל אביב: יום ראשון 25.3.12, בשעה 16:30,
בבי"ס "רמת החייל", ק"מ 65, רמת החייל.

להרשמה: office@keren-yozmot.org.il
קיום המפגשים מותנה במספר המשתתפים.

הקן לעידוד יוזמות חינוכיות
גא/אום, גי/אום, גר/אום!

לפרטים, הנחיות וטפסי בקשה למענק היכנסו לאתר:
www.keren-yozmot.org.il

ת.ד. 4602, ירושלים, 91046, טלפון: 02-5638895, פקס: 02-5637470